



MINISTERSTVO

ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

***Zákon č. 128/2015 Z. z.
o prevencii závažných priemyselných
havárií a o zmene a doplnení
niektorých zákonov - povinnosti***

Ing. Tatiana Tobiášová

Odbor environmentálnych rizík

a biologickej bezpečnosti

Tel. 02/5956 2621

Mobil: +421 905 680 524

E-mail: tatiana.tobiasova@enviro.gov.sk

rok 2012 – smernica SEVESO III



smernica č. 2012/18/EÚ - o kontrole nebezpečenstiev veľkých havárií s prítomnosťou nebezpečných látok , ktorou sa mení a dopĺňa a následne zrušuje smernica Rady 96/82/ES

➤ **2015** - úplná transpozícia smernice SEVESO III do
národnej legislatívy

*zákon NR SR č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných
priemyselných havárií a ktorým sa menia a dopĺňajú
niektoré zákony (ďalej len „zákon o haváriách“)*

vyšiel

v Zbierke zákonov SR 11. júna 2015

- **Účinnosť: 01. augusta 2015**

➤ **novelizuje niekoľko zákonov**

- **zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch**
- **zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon)**
- **zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva**
- **zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie**
- **zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci**
- **zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce**

- 1 vykonávací predpis - **Vyhláška MŽP SR č. 198/2015 Z. z.** , ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii ZPH a o zmene a doplnení niektorých zákonov => **účinnosť: 1. septembra 2015**
- strešný zákon pokrývajúci všetky aktivity potrebné na zavedenie komplexného systému prevencie ZPH
- špecifikuje povinnosti a zodpovednosť prevádzkovateľov a príslušných orgánov štátnej správy v oblasti prevencie a pripravenosti na závažné havárie

Súvisiaca legislatíva

- zákon č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov
- zákon č. 129/2002 Z. z. o integrovanom záchrannom systéme v znení neskorších predpisov
- predpisy na úseku ochrany pred požiarmi
- bezpečnosť pri práci, ochrana zdravia, atď.

Povinnosti prevádzkovateľa - § 4

➤ ods. 1 - prevádzkovateľ

- právnická alebo fyzická osoba podnikateľ prevádzkujúca či riadiaca podnik alebo
- osoba, na ktorú boli prevedené ekonomické a rozhodovacie právomoci nad fungovaním podniku (podľa osobitných predpisov)

➤ ods. 2 - povinnosti prevádzkovateľov podnikov kategórie A aj B

- **zaradiť** podnik do príslušnej kategórie
- **prijat'** opatrenia na prevenciu ZPH, na obmedzenie jej následkov na zdravie ľudí, životné prostredie a majetok

- **vykonať** posúdenie rizika ZPH a zaviesť systém posúdenia rizika a riadenia rizika ZPH súvisiaceho s prevádzkou podniku vrátane systému monitorovania a kontroly
- **vypracovať** program prevencie ZPH (ďalej len „PP“) a zabezpečiť jeho uplatňovanie aj pomocou bezpečnostného riadiaceho systému (ďalej len „BRS“)
- **zabezpečiť** informovanie verejnosti
- **oznámiť** závažnú priemyselnú haváriu
- **ustanoviť** odborne spôsobilú osobu
- **zabezpečiť** pravidelné školenie zamestnancov podniku v oblasti prevencie závažných priemyselných havárií

- **ustanoviť** v zariadení a na všetkých stupňoch riadenia osoby s odbornou spôsobilosťou a zabezpečiť ich školenie, výcvik a vybavenie podľa osobitných predpisov
- **zabezpečiť** pravidelnú kontrolu zariadenia v rozsahu a lehotách podľa platnej dokumentácie a podmienok určených v rozhodnutí podľa tohto zákona
- **vykonať** opatrenia na nápravu podľa § 24 ods. 13 uložené orgánom štátneho dozoru (pri zistení porušenia povinností podľa zákona o ZPH, alebo iný závažný nedostatok v činnosti prevádzkovateľa)

- **poskytovať** príslušným orgánom štátnej správy, ich zamestnancom a povereným osobám súčinnosť
- **vytvoriť** taký systém vedenia dokumentácie a evidencie ako aj riadenia podniku, aby bol na požiadanie schopný preukázať orgánom štátneho dozoru plnenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona a preukázať vykonanie uložených opatrení
- **prehodnotiť a aktualizovať dokumentáciu vypracovanú podľa tohto zákona!**
- v záujme zníženia administratívnej záťaže prevádzkovatelia podnikov kategórie A **nemajú povinnosť**, vypracovať vnútorné havarijné plány (ďalej len „vnútorné HP“)

- ods. 3 - povinnosti prevádzkovateľov podnikov len kategórie „B“ (okrem vyššie spomenutých povinností)
 - **vypracovať** bezpečnostnú správu (ďalej len “BS“)
 - **vypracovať** vnútorný HP
 - **predložiť** podklady do POO
 - **zabezpečiť** službu havarijnej odozvy (**nie všetky „B“!**)
 - **zabezpečiť** finančné krytie.
- **POZOR** ďalšie povinnosti vyplývajúce z § 5 Oznámenie, § 7 PP a BRS, § 8 BS, § 10 vnútorný HP
- **nová informačná povinnosť** ešte pred vykonaním zmien (§ 5 oznámenie) a následne aktualizované oznámenie

➤ **povinnosť vopred informovať OÚ v sídle kraja – ak ide o:**

- významné zvýšenie alebo zníženie množstva alebo významnú zmenu fyzikálnych vlastností alebo fyzikálnej formy prítomnej NL alebo významnej zmene procesov, pri ktorých sa prítomná NL používa
- zmenu v činnosti podniku, zmenu zariadenia alebo skladovacieho zariadenia => vplyv na zvýšenie nebezpečenstva, vedúceho k ZPH
- trvalé zastavenie prevádzky podniku alebo konkrétneho zariadenia

- zmenu v údajoch podľa odseku 2 písm. a) až c) [názov a adresa podniku, obchodné meno a sídlo prevádzkovateľa, meno, priezvisko a funkciu osoby poverenej riadením podniku, ak ňou nie je prevádzkovateľ].
- prevádzkovateľ je povinný prehodnotiť oznámenie, v prípade potreby ho aktualizovať a informovať o týchto skutočnostiach OÚ v sídle kraja, ak ide o zmenu, ktorá by mohla závažne ovplyvniť nebezpečenstvo vedúce k ZPH alebo by mohla mať za následok, že podnik kategórie A by sa stal podnikom kategórie B, ak súčasne ide o zmenu podniku, zariadenia, skladovacieho zariadenia, procesu, fyzikálnych vlastností, fyzikálnej formy alebo množstva NL

Ďalšie **povinnosti** prevádzkovateľov („A“ aj „B“):

- **PP pravidelne, najmenej raz za 5 rokov** prehodnocovať a v prípade potreby aktualizovať
- **informovať OÚ v sídle kraja ešte pred vykonaním zmeny a to v prípade** ak ide o zmenu podniku, zariadenia, skladovacieho zariadenia, procesu, alebo fyzikálnych vlastností alebo fyzikálnej formy alebo množstva NL, ktorá by mohla závažne ovplyvniť nebezpečenstvo vedúce k ZPH alebo by sa dôsledkom tejto zmeny mohol podnik kategórie A stať podnikom kategórie B

- **povinnosti prevádzkovateľa podniku kategórie „B“**
- **prehodnocovať BS najmenej raz za 5 rokov, v prípade potreby ju aktualizovať aj skôr**
- **POZOR povinnosť prevádzkovateľa informovať OÚ v sídle kraja o podrobnostiach aktualizácie BS vopred – ešte pred vykonaním zmien! (ide o zmeny ako v pri PP)**
- **zabezpečiť oboznámenie s vnútorným HP svojich zamestnancov aj zamestnancov iných podnikateľov pracujúcich v podniku, jeho precvičovanie (tiež POO),**

- **prehodnocovať** ho, ak je to potrebné aktualizovať **najmenej raz za 3 roky => povinnosť zohľadniť** zmeny, ktoré nastali v podniku, nové technické poznatky a poznatky týkajúce sa odozvy na ZPH
- **ohlásiť** OÚ v sídle kraja vypracovanie vnútorného HP **najneskôr do 30 dní** a jeho precvičovanie **oznámiť najmenej 7 dní vopred**
- **predložiť** podklady do POO orgánu, ktorý ho vypracúva
- **zabezpečiť** službu havarijnej odozvy (ďalej len „SHO“) – pri splnení oboch podmienok uvedených v § 12 ods. 1 písm. a) a b) **súčasne**

- **oznámiť** zabezpečenie SHO OÚ v sídle kraja a organom štátnej správy (§ 23 ods. 1 písm. g) a i))
 - **POZOR** – zabezpečenie služby havarijnej odozvy **neodsúhlasuje nikto!**
 - **povinnosť** prevádzkovateľa podniku z registra podnikov, susediacich podnikov alebo ich skupín (§ 13 Domino efekt ods. 3):
- **spolupracovať** s inými prevádzkovateľmi
- **vymieňať si** informácie na zohľadnenie charakteru a rozsahu nebezpečenstva ZPH pri posúdení rizika, v rámci PP, BRS a vnútorného HP
- **spolupracovať** na informovaní verejnosti a susediacich podnikov, poskytovať informácie orgánu, ktorý vypracúva POO

- **poskytnúť** informácie o rizikách súvisiacich s jeho podnikom a to na žiadosť orgánov verejnej správy, ktoré vypracúvajú, obstarávajú alebo schvaľujú rozvojové koncepcie alebo územnoplánovaciu dokumentáciu alebo povoľujú stavby, zariadenia a iné činnosti (§ 14)

➤ **povinnosť:**

- **zabezpečiť trvalý prístup verejnosti k informáciám** podľa prílohy č. 2 zákona a to aj **elektronicky** na svojom webovom sídle!! (informácie prevádzkovateľ aktualizuje - § 15 Informácie pre verejnosť)

- **zabezpečiť** pravidelné informovanie verejnosti, ktorá môže byť dotknutá ZPH o bezpečnostných opatreniach, ako aj pokynoch ako sa má verejnosť správať pri ZPH (minimálne **raz za 5 rokov**)
- **povinnosť** vyššie spomínané informácie
- **uviesť** na svojom webovom sídle!!
- **poskytnúť** ich aj dotknutej obci, zamestnancom a správcom dotknutých verejných budov a miest vrátane škôl, nemocníc, zariadení sociálnych služieb a všetkých susediacich podnikov - **minimálne raz za 5 rokov**
- **predložiť** ich aj MŽP a MV SR na účel informovania iného štátu, ktorého územie môže byť dotknuté – len prevádzkovateľ podniku, v ktorom môže dôjsť k ZPH s cezhraničnými účinkami

➤ **povinnosť**

- **označiť** v zozname NL prítomných v podniku alebo v BS niektoré časti alebo údaje za predmet obchodného tajomstva - *za účelom ich sprístupnenia verejnosti*
- **predložiť** upravený zoznam NL alebo upravenú BS OÚ v sídle kraja a MŽP *za vyššie uvedeným účelom* na elektronickom nosiči dát

➤ **povinnosť zabezpečiť ochranu utajovaných skutočností podľa osobitného predpisu ostáva nedotknutá!**

➤ povinnosť

- **oznámiť bezodkladne** MŽP SR a MV SR ZPH/spôsob ani forma oznámenia ZPH nie je určená
- **zaslať oznámenie** o ZPH **najneskôr do 48 hodín** MŽP SR a MV SR aj elektronicky v ustanovenej forme/formulár vo vyhláške/ v prípade zmien aktualizovať
- **oznámiť do 9 mesiacov odo dňa vzniku ZPH** MŽP SR všetky dostupné informácie v ustanovenej forme/formulár vo vyhláške
- prevádzkovateľ **vypracuje** ročnú súhrnnú informáciu o každom prípade keď takmer došlo ZPH – **predloží** ju MŽP do 28. februára nasledujúceho roka /ustanovená forma

➤ **povinnosť**

- **ustanoviť** osobu zodpovednú za koordináciu a kontrolu zabezpečovania úloh vyplývajúcich zo zákona č. 128/2015 Z. z. – túto funkciu môže vykonávať **výlučne špecialista na prevenciu ZPH** (§ 19)
- **oznámiť bezodkladne** OÚ v sídle kraja ustanovenie zodpovednej osoby
- **oznámiť každú zmenu** v ustanovení zodpovednej osoby

Ďakujem za pozornosť!